

der til denne hører et større Areal af ringe Bestaffenhed eller Lodder med en efter de stedlige Forhold mere end almindelig spredt Beliggenhed. Noget absolut Grænse for den tilbageblivende Hovedparcels Størrelse i boniteret Areal bør der næppe i dette Tilfælde sættes, da denne maa afhænge af de særlige Forhold i det enkelte Tilfælde. Maaſte bør der dog her tages Hensyn til, at det geometriske Areal, naar dette er af ringe Bestaffenhed, ikke formindſtes for stærkt ved Ejendommens Udſtykning, af Hensyn til den lange Hviletid, som Jorder af denne Bestaffenhed som Regel fordrer. De ſmaa Gaarde i de gode Egne af Landet, der allerede er under 12 Tdr. Land boniteret Jord, bør ikke kunne udſtykkes yderligere.

2) Dmdeling af Fæſte-Bondegaard. I Beſtemmelsen i Lov af 9de Marts 1872 § 1 om en ſaadan Gaards Dmdeling, ſe Underbilag 1 Sp. 2737, vil der kunne foretages den Vndring, at Størrelsen af det Areal, til hvilket Gaardens Tilliggende ved Dmdeling kan nedbringes, nedsættes fra 20. til 12 Tdr. Ud. bonit. Jord, dog lige ſom ovenfor med en Minimumsgrænſe af 1 Td. Hartkorn.

Medens der ved de 2 første Undtagelſetilfælde i den nævnte Lovs § 2 ikke er Grund til nogen Vndring, vil den Omſtændighed, at Hovedparcellen af en Selvejergaard og en Fæſtegaard nu foreſlaas ſat til ſamme Størrelse, medføre, at det 3dje Undtagelſetilfælde eventuelt hortfalder.

Naar Kommiſſionen trods de Betæneligheder, man, ſom ovenfor nævnt (ſfr. Sp. 2705), maa nære ved at benytte Hartkornsantættelsen ſom Norm ved Faſttættelsen af de forſtellige Grænſer for Udſtyknings- og Sammenlægningsfriheden, dog for Bøndergaardenes Vedkommende har ment ved Siden af Grænſen i det boniterede Areal at burde ſætte en absolut Grænſe for Udſtykningen ved 1 Td. Hartkorn, ſaaledes at en Gaard ikke, uden at der erhverves Bevilling til at den nedlægges, kan bringes ned under dette Maal, er Grunden hertil ikke den ſamme, ſom har ført Kommiſſionen til den i boniteret Areal ſatte Grænſe. Ved Faſttættelsen af denne ſidſte er det, ligesom i den tidligere Udſtykningslovgivning, Hensynet til at bevare Gaarde af en paſſende Størrelſe til en Gaardmandsfamilies Ernæring, der i første Linie har gjort ſig gældende, ſfr. Frdg. 13de Maj 1769 § 6 og Lov 9de Marts 1872 § 2 in fine, hvor dette Hensyn udtrykkelig angives; og ſkulde man anſe det for at være fornuødent til yderligere Sikring af dette Formaal at have en dobbelt Grænſe, burde den formentlig ſnarere end i Hartkorn, da dette paa de forſtellige Steder vilde kunne føre til højt uensartede Reſultater, ſættes efter et viſt Areal i geometriſt Maal. Noget ſaadant har Kommiſſionen ogſaa i ſine Overvejelſer af dette Spørgſmaal været inde paa, idet man oprindelig mente, at der ved Siden af den foreſlaede Grænſe i boniteret Areal burde ſættes en Grænſe i geometriſt Maal — 20 Tdr. Land — ſaaledes at en Bøndergaard ikke ſkulde kunne bringes ned under dette Maal. Fra forſtellige Sider blev der imidlertid fremsat Betæneligheder herved, idet, naar Grænſen ſattes ſaaledes udelukkende efter boniteret og geometriſt Maal, den Mulighed ikke var helt udelukket, at der ved Udſtykning kunde fremkomme Bøndergaarde, ſom endog gif ned under 1 Td. Hartkorn. Man ſaa heri dels et Brud paa det traditionelle, hiſtorisk givne og i Sprogbruget hjemlede Begreb om „en Gaard“, og dels frygtede man at komme i Kollision med den poſitive Lovgivning, der med Hensyn til forſtellige af de Forpligtelſer, der paahvile Gaarde og Gaardmænd, gaar ud fra Beſiddelsen af et viſt Kvantum Hartkorn, ſærligt med 1 Td. ſom Minimumsgrænſe. Hvad nu dette ſidſte Hensyn angaar, ſkal her bemærkes, at dette næppe er afgørende i og for ſig, idet Grænſen ved 1 Td. Hartkorn dels ingenlunde kan ſiges at være almindelig i Lovgivningen, dels paa det ſærlige Omraade, hvor den navnlig ſaar Betydning, nemlig ved Fordelingen af Pligtforſer, finder Anvendelſe ogſaa paa Ejendomme, der fra Udſtykningslovgivningens Standpunkt betragtet aldrig behandles ſom Gaarde, uanſet hvor ſtore de ere (Biparceller eller Ejendomme, ſammenlagte af Biparceller). Man vilde derfor formentlig overfor den poſitive Lovgivning kunne hjælpe ſig med et i Loven udtrykkelig taget Forbehold om, at de Forpligtelſer, der hidtil have hvilet paa en Ejendom, fordi den var over 1 Td. Hartkorn, efterat den ved Udſtykning er bragt ned under dette Maal, fremdeles ſulle hvile paa den udlagte Hovedparcel, medmindre Forpligtelſen kan fordeles paa de enkelte Parceller. Man har imidlertid anſet det for rigtigt at give efter overfor den ſamlende Kælle Betæneligheder, der kan fremsættes imod at gøre Brud paa, hvad der ganſte ſikkert maa ſiges at være en faſt Tradition Landet over, nemlig at ingen Ejendom med under 1 Td. Hartkorn betragtes ſom Gaard, men ſamtidig har man ogſaa ment, at burde opgive Tanſen om